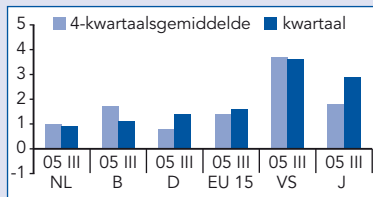

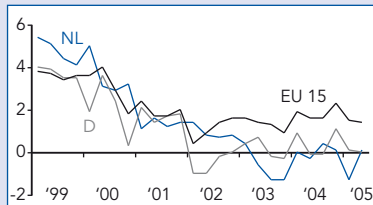
Conjunctuurbeeld: verbetering zet door

Uit de conjunctuurklok van eind december blijkt dat de verbetering van de conjunctuur doorzet (zie www.cbs.nl). Bijna alle indicatoren laten van november op december een toename zien. Verreweg de meeste bevinden zich nu in een opgaande fase. Het zwaartepunt ligt echter wel nog in de herstelfase. Daarmee zet de opgaande lijn van de conjunctuur door en is over een breed front zichtbaar. Het consumentenvertrouwen is voor de derde achtereenvolgende maand gestegen. Het vertrouwen van de ondernemers in de industrie bleef vrijwel onveranderd. De consumptie van huishoudens blijft zich positief ontwikkelen en de groei van de export houdt nog steeds aan.

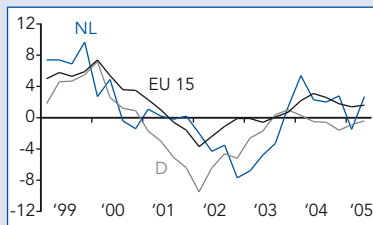
Bruto binnenlands product,
in marktprijzenvolume, procentuele mutatie
t.o.v. een jaar eerder

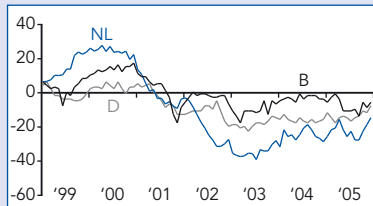
Consumptie gezinnen
volume, procentuele mutatie
t.o.v. een jaar eerder

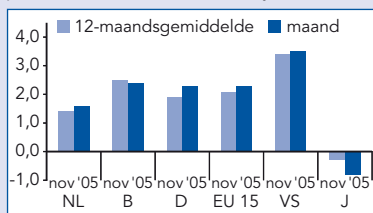
Bruto investeringen in vaste activa
volume, procentuele mutatie
t.o.v. een jaar eerder

Consumentenvertrouwen
saldo van positieve en negatieve
antwoorden, % van totaal

Consumentenprijsindex
procentuele mutatie t.o.v. een jaar eerder

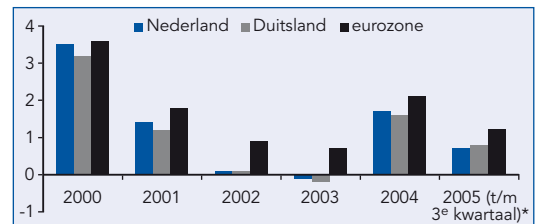
Nederland en Duitsland gelijk op

De ontwikkeling van de Nederlandse economie vertoonde de afgelopen jaren sterke overeenkomsten met die van de Duitse economie. Vanaf 2000 tot en met 2004 lag de groei van het bbp op jaarbasis in beide landen heel dicht bij elkaar. In de eerste drie kwartalen van 2005 lijkt de ontwikkeling van het bbp opnieuw sterk op die van onze oosterburen.

Grote economische vervlechting

De economische vervlechting tussen Nederland en Duitsland is groot. In 2004 ging bijna een kwart van onze goederenuitvoer (gemeten in waarde) naar Duitsland. Van onze goederenimport is ongeveer een vijfde afkomstig uit Duitsland. Nederland is voor Duitsland het tweede importland en het vijfde exportland. Bovendien is ons land het belangrijkste doorvoerland voor Duitsland, met een centrale rol voor de haven van Rotterdam.

Figuur 1. Bbp in marktprijzen, % volumemutatie t.o.v. een jaar eerder

Bron: CBS, Eurostat

Economieën in herstelfase

De Nederlandse economie bevindt zich in 2005 in een herstelfase. In 2004 kwam er een voorlopig einde aan een relatief lange periode van laagconjunctuur. Deze kende haar dieptepunt halverwege het jaar 2003. Het herstel van de Nederlandse economie is vooral te danken aan de export. Verder trok in de loop van 2005 ook de consumptie van huishoudens aan en liet ook de arbeidsmarkt een verbetering zien. Volgens het gezaghebbende Institut für Wirtschaftsforschung (IFO) in München zit de Duitse economie, net als de Nederlandse, in een fase van herstel na een periode van stagnatie in 2002 en 2003. Het huidige herstel van de Duitse economie verloopt traag en lijkt vooral afhankelijk van de buitenlandse vraag. De situatie op de Duitse arbeidsmarkt is volgens het IFO, in tegenstelling tot die in Nederland, somber.

De verschillen in economische groei tussen Duitsland en Nederland zijn sinds 2000 nog maar zeer klein. Ook in 2005 lopen de ontwikkelingen van de Duitse en Nederlandse economie gelijk op. De economische groei in Nederland en Duitsland ligt de laatste jaren steeds onder die van de eurozone. In de tweede helft van de jaren negentig groeide de Nederlandse economie beduidend harder dan de Duitse. Het Centraal Planbureau schrijft dit onder meer toe aan de negatieve economische effecten die Duitsland kende vanwege de eenwording en de in Nederland doorgevoerde economische hervormingen (zoals deregulering van markten en lastenverlaging).

Producentenvertrouwen verbeterd

Ook de ontwikkeling van het producentenvertrouwen in Duitsland (cijfers IFO) en Nederland (Conjunctuurtest industrie) toont overeenkomsten. Het vertrouwen van de ondernemers in de industrie is in beide landen in de tweede helft van 2005 duidelijk verbeterd. Of dit een voorbode is voor een gelijklopende economische ontwikkeling in 2006 moet worden afgewacht.

Michiel Jansen

Deze pagina is samengesteld door de divisie Macro-economische statistieken en publicaties van het CBS. Meer conjunctuurinformatie via www.cbs.nl/conjunctuurbericht.